ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ความรู้ในการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์กบนา ของเกษตรกร หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผู้เขียน

นางสาวรุจิราภรณ์ มุสิกะพันธ์

ปริญญา

วิทยาสาสตรมหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ วราภา คุณาพร ประชานกรรมการ รองศาสตราจารย์ คร.สุรพล เศรษฐบุตร กรรมการ อาจารย์ คร.ฉันทนา สุวรรณชาคา กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ความรู้ในการเพาะเลี้ยงกบนา ของเกษตรกร หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชคำริ และหาความสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม กับ ความรู้ในการเพาะเลี้ยงกบนา ของเกษตรกร ตลอคจนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความรู้ในการเพาะเลี้ยงกบนา ของเกษตรกร

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงกบนา ในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษา การพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชคำริ ต.ปาเมี่ยง อ.คอยสะเก็ค จ.เชียงใหม่ จำนวน 245 คน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์เกษตรกร และ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ ทดสอบค่า ไค-สแควร์ (Chi-square Test) จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ทำการเพาะเลี้ยงกบนา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 46.2 ปี มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เกษตรกรผู้ทำการเพาะเลี้ยงกบนา ส่วนใหญ่มี อาชีพรอง คือ รับจ้างทั่วไป มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.9 คน จำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงาน เฉลี่ย 2.7 คน มีประสบการณ์ในการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์กบนาเฉลี่ย 1.9 ปี มีพื้นที่ถือครอง ทั้งหมดเฉลี่ย 1.8ไร่ มีรายได้รวมของครอบครัวเฉลี่ย 63,376.82 บาท ต่อ ปี แหล่งความรู้เกี่ยวกับ การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์กบนา คือ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ

เกษตรกรส่วนใหญ่ มีความรู้ในการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์กบนาในระดับปานกลาง และ จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุ ระดับการศึกษา รายได้รวมของครอบครัว มีความสัมพันธ์ กับ ความรู้ในการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์กบนา

ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์กบนา สามารถแยกออกเป็น ประเด็นดังนี้ ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยง คือ กบนากระโดดชนผนังบ่อ จึงทำให้กบนาเป็นแผล ได้ ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการเพาะขยายพันธุ์กบนา คือ เกษตรกรไม่มีพ่อแม่พันธุ์กบนาที่ดี ที่ เหมาะสม ในการขยายพันธุ์ ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการจัดการในระหว่างการเลี้ยงกบ คือ เกษตรกรไม่มีเวลาที่จะทำการคัดขนาดของกบที่เลี้ยง จึงส่งผลให้กบกัดกันเองภายในบ่อ ก่อให้เกิด ความความเสียหาย และ ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องโรคที่เกิดจากการเลี้ยงกบนา คือ เกษตรกรไม่ สามารถแก้ไขโรคได้อย่างทันที เพราะกบที่เป็นโรคส่วนมากเป็นโรคเพียงครั้งละน้อยตัว เกษตรกร จึงไม่ได้ทำการรักษา จึงทำให้เชื้อโรคสามารถแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้คือ เกษตรกรมีความเห็นว่า ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่อง ใคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ควรมีการส่งเสริมอาชีพการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์กบนา ต่อไป เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ไปประกอบเป็นอาชีพหลัก หรือ อาชีพ เสริม เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title Farmers' Knowledge of Local Frog Culture in

Villages Surrounding the Huai Hong Krai

Royal Development Study Center

Author Miss Rujiraporn Musikaporn

Degree Master of Science (Agriculture) Agriculture Extension

Independent Study Advisory Committee

Assoc.Prof. Warapa Kunaporn Chairperson
Assoc.Prof. Dr. Suraphol Sreshthaputra Member
Lect. Dr.Chuntana Suwanthada Member

Abstract

The objectives of this study were to study the knowledge of Local frog raising of the farmers in the villages around Huai Hong Krai Royal Development Study Center and to find out the relationship between personnel, economic and social characteristics and the knowledge about Local frog raising of the farmers and also the problems, difficulties as well as recommendation on Local frog raising.

The study samples were 245 farmers who raised Local frogs in the area around Huai Hong Krai Royal Development Study Center, Pamiang Sub-district, Doisaket District, and Chiang Mai Province. The data was collected by using the interview form and analyzed by percentage, means, minimum value, maximum value, standard deviation and Chi-square Test.

The study revealed that most of the farmers were male with the average age of 46.2 years. Their educational level was Prothomsuksa 4-6 and their minor occupation was hired labour. They had 3.9 members in their family while 2.7 of them were workers who experienced in Local frog raising and breeding for 1.9 years. The average occupied land was 1.8 rai at average and their average income was 63,376.82 baht per year. The information source on Local frog raising and breeding was from Huai Hong Krai Royal Development Study Center.

Most of the farmers had knowledge about Local frog raising and breeding at moderate level. From hypothesis testing, it was found that age, educational level and overall income of the family were related to the knowledge on Local frog raising and breeding.

The problems and difficulties of the farmers could be divided as follow; in term of rising, the frogs got bruised from jumping against the pond wall, and in term of breeding, the farmers did not have good frog parent stocks. Moreover, the problems on raising management was that the farmers did not have time to screen the frogs by sizes, thus small frogs got bitten by the bigger ones raised in the same pond creatings

some damages. Furthermore, disease problems occurred when the farmers failed to separate and cure infected frogs soon enough to stop rapid spreading of diseases.

Recommendation obtained from this study indicated that the Huai Hong Krai Royal Development Study Center should continue supporting of Local frog raising and breeding for the benefit of trained farmers to be able to practice as their main or minor occupation to support their families.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved